

**Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә
укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган
муниципаль тур олимпиада биремнәре.
2017-2018 уку елы, 8 нче сыйныф**

**Олимпиадные задания муниципального тура по татарскому языку для
общеобразовательных организаций с обучением на русском языке
(для изучающих татарский язык)
2017-2018 учебный год, 8 класс**

*Максимальный балл – 101
Время выполнения – 180 минут*

Устная часть

Озаглавьте рисунок. Охарактеризуйте. (15 баллов)

Письменная часть.

1. Переведите на татарский язык и запишите в строке после каждого предложения. (14 баллов)

Табигать фәннәре

№	Предложения	Макс. кол-во баллов – 14	Баллы
1.	Кешеләр борынгы заманнардан ук табигать серләренә төшенергә тырышканнар.	2	
2.	Туган ягын, аның табигатен яратучыларның яңадан – яңа сораулары туган.	2	
3.	Табигатьне өйрәнүче төрле фәннәр барлыкка килгән.	2	
4.	Үскән саен, син дә табигать белән якыннанрак танышасың.	2	
5.	Үсемлекләр турындагы фән – ботаниканы, хайваннар турындагы фән – зоологияне өйрәнәсең.	2	
6	Планетабыз Жирне өйрәнүче география фәне, тереклек дөньясын өйрәнүче биология фәне белән танышасың.	2	
7.	Табигатьтәге барлык бәйләнешләрне өйрәнә торган бер фән бар. Ул – экология.	2	

--	--	--	--

2. Подберите и допишите пропущенные слова в предложениях. К словам допишите нужные аффиксы. (14 баллов)

№	Предложения	Слова	Макс. кол-во баллов – 14	Баллы
1	Тормышта _____ хэллэр була.	ТӨР	2	
2	Кешелэр бер-берсенэ _____ та, яманлык та, хэтта явызлык та эшли алалар.	ЯХШЫ	2	
3	Яманлыкны, _____ ничек бетерергэ соң?	УСАЛ	2	
4	Кешелэргэ карата мэрхәмәтле, _____ булыгыз.	ИХТИРА М	2	
5	Уйлап карагыз эле, сезгә начар, усал, мэрхәмәтсез кешелэр ошыймы, әллә киресенчә, тәртипле, _____, яхшы, матур кешеләрме?	КЕШЕ	2	
6	Күп белгән, _____ кешене гел тыңлыйсы килеп тора.	АКЫЛ	2	
7	Әйдәгез, без _____ кешелэргә мэрхәмәтле булырга тырышыйк.	ӘДӘП	2	

3. Найдите как можно больше синонимов к словам *яхшылык, начарлык*. (10 баллов)

4. Составьте предложения с словосочетаниями. (12 баллов)

Кара буяу, ак төс, кара урман, ак бәхет, кара алтын, ак сакал.

№	Предложения	Макс. кол-во баллов – 12	Баллы
1.		2	

2.		2	
3.		2	
4.		2	
5.		2	
6		2	

5. Приведите примеры 5 слов, в которых букв было бы больше, чем звуков. (10 баллов)

6. В какой последовательности необходимо поставить выражения, чтобы получилось предложение? (4 балла)

- А) акыл табылмас
- Ә) акыл белән
- Б) алтын табылса
- В) алтын белән

- 1) Ә, Б, В, А
- 2) Б, А, В, Ә
- 3) А, В, Б, Ә
- 4) Б, Ә, А, В

7. В какой последовательности нужно расставить предложения, чтобы получился текст? (4 балла)

- А) Ул тормыш юлында укытучының нинди зур эш эшләвен тирәнрәк аңлай, күрә.
- Ә) Кеше картайган саен аның укытучысына мәхәббәте, хөрмәте дә арта бара.
- Б) Һәрберсендә укытучының хезмәте бар, чөнки шунда эшләүче кешеләрне укытучы тәрбияләгән.
- В) Тирә-якка бер күз сал, нинди гүзәл корылмалар, биналар, бакчалар, завод – фабрикалар!

- 1) Б, Ә, А, В
- 2) В, Ә, А, Б
- 3) Ә, А, В, Б
- 4) Ә, В, А, Б

8. Соотнесите фразеологизмы и их значения с помощью стрелок. (8 баллов)

кызыл кар яугач	шаккату
дүрт куллап	бик сагынып
дүрт күз белән	бик теләп
ике күзе дүрт булу	масаю
борын күтәрү	беркайчан да
бер дигән	әллә кайчан
ике йөзле	ялагай
биш былтыр	бик шәп

9. Как вы понимаете значение слова *доброта* (яхшылык). Напишите маленькое сочинение. (10 баллов)